Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Tatiana Avasiloaie)
Dosarul nr. 3a-222/23
2-22069362-02-3a-13022023

D E C I Z I E

28 martie 2024 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc
Grefier Alin Andrieș

examinând în ședință publică apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

c o n s t a t ă :

În data de 18 mai 2022, *****, a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea deciziei nr.M-783/22 din 22.04.2022, cu obligarea emiterii actului administrativ favorabil prin care va dispune recalcularea pensiei cu aplicarea indexării anuale a acesteia, începând cu 01.04.2019 și obligarea achitării datoriei formate începând cu 01.04.2019 până la data când hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

În motivarea acțiunii înaintate, reclamantul a invocat că, pensia pentru vechime în muncă i s-a stabilit începând cu data de 05 august 2009. Iar până în 2019 pensia o primea regulat, cu respectarea principiului obligatoriu de recalculare a pensiei la fiecare majorare ordinară a salariului de funcție a Procurorului mun. Bălți.

Astfel, comunică reclamantul că, prin Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (art. 13) pensiile se indexează anual, la 01 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent anului indexării. Coeficientul de indexare se stabilește de către Guvern.

La fel, menționează reclamantul că, prin Hotărârea Guvernului nr. 186 din 15.03.2019, având în vedere media creșterii anuale a indicelor prețurilor de consum pentru ultimii trei ani, Guvernul a hotărât indexarea pensiilor cu 5,3%, începând cu 01.04.2019. Totodată, s-a dispus (art. 6 a Hotărârii) că indexarea pensiilor, inclusiv, a procurorilor, se va efectua doar pentru partea de pensie achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Ulterior, indexarea pensiilor s-a efectuat în mărime de 4,83% (2020), 3,86% (2021) şi 13,94% începând cu 01.04.2022.

Prin urmare, reclamantul remarcă că, după primirea pensiei în mărime de 18.740 lei în data de 04.04.2022, a stabilit că pensia sa nu a fost indexată.

Verificând situaţia plăţilor anterioare a stabilit că din 2019 pensia sa nu a fost indexată. În acelaşi timp, a stabilit că altor pensionari ai Procuraturii şi sistemului judecătoresc, pensiile au fost indexate.

Astfel, concluzionează reclamantul că, faţă de el s-a produs o situaţie de discriminare. Or, conform art. 23 alin.(3) din Codul administrativ, autoritățile publice acţionează respectând principiul egalităţii şi nediscriminării. Autorităţile publice trebuie să trateze în mod persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

Drept urmare, notează reclamantul că, în data de 12.04.2022, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cererea prealabilă prin care a solicitat emiterea un actului administrativ individual favorabil, prin care s-ar dispune recalcularea pensiei cu aplicarea indexării. Însă, răspunsul nr. M-783/22 din 22.04.2022, Casa Națională de Asigurări Sociale, a respins cererea prealabilă.

În acest context, susține reclamantul că, angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale, manifestă neglijență în serviciu și nu au efectuat indexarea pensiei, interpretând arbitrar prevederile legale. Iar prin astfel de acțiuni se provoacă un litigiu absolut inutil, implicarea mai multor autorități în soluționarea acestuia.

Totodată, notează reclamantul că, soluționarea litigiului de către instanțele judecată vor aduce la cheltuieli de judecată nejustificate și la penalități ori dobânzi de întârziere, în cele din urmă vor fi suportate de Casa Națională de Asigurări Sociale conform art. 942 Cod civil.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022, s-a respins acțiunea.

În data de 22 noiembrie 2022, *****, a declarat apel nemotivat, iar în data de 07 februarie 2023 apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea apelului declarat, *****, a relatat argumentele expuse mai sus întru susținerea acțiunii. Suplimentar invocînd că, instanța de fond a dat o apreciere arbitrară și eronată prevederilor legale, în ce privește obligația Casei Naționale de Asigurări Sociale de a indexa pensiile, și ca rezultat, a emis o hotărâre ilegală. Or, din răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale la cererea prealabilă este evidentă abordarea tendențioasă a pârâtului față de *****.

În aceeași ordine de idei, notează apelantul că, pârâtul a stipulat declarativ, că pensiile stabilite în temeiul Legii cu privire la procuratură, nu se indexează. Mai mult, în contextul celor expuse, Casa Națională de Asigurări Sociale afirmă, precum că, pensia a fast recalculată întru executarea hotărârii judecătorești și nu poate fi recalculate și indexată conform actelor normative în vigoare.

Totodată, apelantul notează că, instanța a reținut eronată opinia pârâtului, precum că, prevederile art. 13 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii și pct. 6 din Hotărârea de Guvern nr. 186 din 15.03.2019 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat invocate de reclamant în susținerea pretențiilor sale, nu sunt aplicabile în speță din considerentul că reclamantul nu poate beneficia în același timp de recalcularea pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în exercițiu, cât și indexarea acesteia. Or, instanța a confundat două noțiuni: a) noțiunea de recalculare a pensiei în legătură cu majorarea salariilor procurorilor, și b) noțiunea de indexare a pensiilor în legătură cu inflația.

În acest context, apelantul atenționează că, conform pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 186/15.03.2019, s-a dispus că indexarea pensiilor, inclusiv și a procurorilor, se va efectua doar pentru partea de pensie achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

Intimata, Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind notificată despre apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022, prin referința depusă în data de 12 septembrie 2023, a solicitat respingerea apelului. Invocând că, hotărârea primei instanțe este legală, motivată și bine argumentată, cauza fiind examinată sub toate aspectele, au fost constatate toate circumstanțele cauzei și a fost aplicată și interpretată corect atât legea materială cât și cea procedural.

Totodată, instanța de fond a examinat minuțios toate probele anexate la dosar atât de către reclamant cât și de pârât, fiecare înscris fiind cercetat separat. Iar astfel, argumentele de fapt și de drept expuse de apelant în cererea de apel sânt absolut declarative și neîntemeiate. Solicitarile acestuia fiind în contradicție cu normele legale în vigoare.

Prin urmare, relevă intimata că, conform art.73 alin. (8) al Legii nr.294/2008 cu privire la Procuratură, procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și a indemnizației viagere în cazul majorării generate a salariului procurorilor. Recalcularea pensiei pentru vechime în muncă se efectuează ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea se efectuează din data de întâi a lunii în care a fost efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii. Or, prin art. VIII al Legii nr.56 /2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, alineatele (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) §i (10) ale art.73 din Legea nr.294/2008 cu privire la Procuratură, au fost abrogate.

Astfel, indică intimata că, noua redacție a art.73 din Legea nr.294/2008 cu privire la Procuratură, în vigoare din data de 01.07.2011, prevede că, procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform Legii nr. 156/1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Iar în așa mod, începând cu 01.07.2011, drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46^2 din Legea nr. 156/1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Or, conținutul art. 46^2 din Legea nr. 156/1998, nu

prevede faptul că pensiile procurorilor și indemnizațiile viagere se recalculează în cazul majorării generate a salariului procurorilor.

Totodată, reține intimata că, începând cu data de 01.07.2011 pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual în data de 1 aprilie conform art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii. Iar conform documentelor din dosarul de pensionare, începând cu 05.08.2009 apelantul este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă ca procuror, în temeiul art. 73 alin. (8) din Legea nr.294/2008 cu privire la Procuratură, conform cărei procurorii pensionați beneficiau de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu (fără indexări).

Or, prin Legea nr.56/2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost modificat art.73 al Legii nr.294/2008 cu privire la Procuratură și abrogate aliniatele 3-10 din art.73, respectiv începând cu 01 aprilie 2010 pensia apelantului ***** se indexa anual.

Totodată, comunică intimata că, apelantul nefiind de acord cu indexarea pensiei de la 01 aprilie 2010, în data de 10 iulie 2018 a depus acțiune în instanța de judecată prin care a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui ***** pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat Procurorului municipiului Bălți, începând cu 01 aprilie 2013, cu actualizarea acesteia ținându-se cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23.07.2018, menținută de instanțele ierarhic superioare, Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost obligată de a recalcula cuantumul pensiei pentru vechime în muncă, ca procuror începând cu 05.04.2013, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului calculate în proporție de 80% față de salariul funcției de procuror în procuratura mun. Bălți, odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu.

Prin urmare, relatează intimata că, întru executarea hotărârilor instanțelor judecătorești, pensia a fost recalculată din data de 05.04.2013 și până în data de 01.12.2018, adică odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu.

În contextul celor expuse, susține intimata că, pensia a fost recalculată (în scopul actualizării) întru executarea hotărârilor instanțelor judecătorești conform legislației în vigoare la data stabilirii inițiate a pensiei, adică - 05.08.2009, respectiv indexările ulterioare nu se aplică pentru pensiile procurorilor recalculate după modificarea art.73 din Legea nr.294/2008 cu privire la Procuratură. Or, indexarea pensiilor pentru vechime în muncă, se aplică procurorilor care și-au stabilit pensia pentru vechime în muncă ca procuror în condițiile Legii nr.294/2008 cu privire la Procuratură după modificările operate de la 01.07.2011 în art.73. iar în atare condiții, apelantul *****, nu poate beneficia de două actualizări a pensiei concomitent: și de recalcularea pensiei ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercițiu (conform hotărârii judecătorești), și de indexarea anuală a pensiei.

Astfel, intimata susține că, pretențiile înaintate de către apelant atât în acțiunea înaintată în judecată cât și în cererea de apel privind indexarea pensiei pentru vechime în muncă, conform Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 37/2020, sunt absolut

neîntemeiate. Or, art. IX alin. (3) al Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 37/2020, stipulează expres că pensiile pentru vechime în muncă stabilite până în data de 1 ianuarie 2018 - pentru procurori și până în data de 1 ianuarie 2021 - pentru judecători se vor indexa în condițiile art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, fără a fi recalculate ținându-se cont de mărimea salariului lunar al procurorilor și judecătorilor în exercițiu.

În acest context, notează intimata că, la caz, având în vedere existența unui act judecătoresc irevocabil - hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23.07.2018, prin care apelantului i s-a recunoscut dreptul la recalcularea pensiei ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, prevederile legale citate nu sunt aplicabile în cazul dat. Or, aceiași prestație socială nu poate fi ajustată dublu prin recalculare și indexare, deoarece cadrul normativ în vigoare nu admite o astfel de oportunitate.

Sintetizând cele expuse, menționează intimata că, instanța de fond a argumentat clar fiecare pretenție făcând trimitere atât la actele normative în vigoare, pertinente speței cât și probele administrate pe parcursul examinării și soluționării cauzei în fond.

Luând în considerație cele enunțate, susține intimata că, instanța de fond a examinat sub toate aspectele atât cumulul de argumente invocate de participanții la proces, probe anexate de aceștia la materialele cauzei cât și Legislația în vigoare aplicabilă litigiului, respectiv, din cele relatate, se constată cu certitudine că pretențiile invocate de apelant în cererea de apel înaintată, sunt absolut nefondate având un caracter ambiguu.

În ședința de judecată în instanța de apel, apelantul *****, a pledat pentru admiterea apelului, susținând motivele invocate în cererea de apel precum și al acțiunii înaintate în judecată.

În ședința de judecată în instanța de apel, reprezentantul intimatei Casa Națională de Asigurări Sociale, Olesea Reguș, a solicitat respingerea apelului, susținând motivele indicate în textul referinței depuse în data de 12 septembrie 2023.

Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră apelul admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă o decizie prin care respinge apelul.

Conform art. 231 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art. 232 Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în

termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din materialele dosarului completul judiciar atestă că, apelantul, *****, nu a omis termenul de declarare a apelului prevăzut la art.232 Cod administrativ, întrucât a depus cererea de apel nemotivată în data de 22 noiembrie 2022 (f.d.26), iar cererea de apel motivată în data de 07 februarie 2023 (f.d.38-39), ori, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emis în data de 22 noiembrie 2022 (f.d.22), iar hotărârea motivată fiind expediată prin intermediul poștei terestre lui *****, în data de 17 ianuarie 2023 (f.d.31), fiind recepționată de către ultimul în data de 23 ianuarie 2023 (f.d.32), ceea ce denotă depunerea cererii de apel în termenul prevăzut la art.232 Cod administrativ.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Subsecvent, instanța de apel accentuează că, conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Completul judiciar menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de ar putea exercita un eficient control judiciar. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei (a se vedea cauza *CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei*).

Totodată, art. 238 din Codul administrativ, prevede că, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 194 alin. (1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Conform art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În sensul art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Art. 93 Cod administrativ, prevede că, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. (3) Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Din lucrările dosarului și astfel după cum a reținut instanța de fond, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, atestă că, începând cu data de 05.08.2009, ***** , este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă ca procuror, fapt ce se confirmă prin decizia nr. 211 din 05.08.2009 (f.d. administrativ 1, 6-7).

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 23.07.2018, menţinută de instanţele ierarhic superioare, Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost obligată de a recalcula cuantumul pensiei pentru vechime în muncă a lui *****, ca procuror începând cu 05.04.2013, reieşind din salariul mediu lunar achitat procurorului calculată în proporţie de 80% faţă de salariul funcţiei de procuror în procuratura mun. Bălţi, odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exerciţiu.

Hotărârea nominalizată fiind executată prin recalcularea pensiei din data de 05.04.2013 şi până în data de 01.12.2018, adică odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exerciţiu (f.d. administrativ 8-9, 10-18).

În data de 12.04.2022, ***** a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prin care a solicitat emiterea actului administrativ individual favorabil, prin care s-ar dispune recalcularea pensiei cu aplicarea indexării. Care prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-783/22 din 22.04.2022, s-a respins. Menționându-se că, pensiile stabilite în temeiul Legii cu privire la procuratură, nu se indexează.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art. 5 Cod administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod Administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art.162 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Prin urmare, nefiind de acord cu decizia privind refuzul recalculării pensiei cu aplicarea indexării, în data de 26.04.2022, *****, exprimând dezacordul cu decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale deciziei nr.M-783/22 din 22.04.2022, a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale emiterea actului administrativ individual favorabil privind recalcularea pensiei prin indexare începând cu 01.04.2019.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Ca urmare, mizând pe faptul că nu a primit răspuns la cererea formulată, în data de 18 mai 2022, *****, a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea deciziei nr.M-783/22 din 22.04.2022, cu obligarea emiterii actului administrativ favorabil prin care va dispune recalcularea pensiei cu aplicarea indexării anuale a acesteia, începând cu 01.04.2019 și obligarea achitării datoriei formate începând cu 01.04.2019 până la data când hotărârea judecătorească devine irevocabilă, care prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022, s-a respins.

Astfel, examinând conținutul hotărârii primei instanțe cu materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ stabilește că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt.

În susținerea concluziei enunțate, Completul judiciar, reiterează prevederile art. 13 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, care prevede că, pensiile se indexează anual, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie media creșterii anuale a indicilor prețurilor de consum pentru ultimii 3 ani, determinate în modul stabilit de Guvern, indexării fiind supusă numai partea de pensii achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

(1^1) În cazul în care creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum este mai mică de 2%, indexarea nu se efectuează. Indexarea următoare se va efectua în cazul în care creșterea indicelui prețurilor de consum cumulativ de la indexarea precedentă va constitui nu mai puțin de 2%.

(2) Diferenţa prevăzută la art.12 alin.(3) se indexează anual, suma rezultată din indexare fiind achitată din mijloacele bugetului de stat.

Pct. 6 din Hotărîrea Guvernului nr. 186 din 15-03-2019 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale şi a unor prestaţii sociale de stat, indexarea pensiilor deputaţilor, membrilor de Guvern, funcţionarilor publici, aleşilor locali, *procurorilor*, unor categorii de angajați din domeniul culturii şi ale colaboratorilor vamali se va efectua doar pentru partea de pensie achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

Conform art. 73 alin. (1) și (8) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, persoana care a atins vârsta de 50 de ani şi are o vechime totală în muncă de cel puţin 20 de ani, dintre care cel puţin 12 ani şi 6 luni în funcţia de *procuror* sau de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporţie de 55% faţă de salariul mediu al procurorului în exerciţiu în funcţia respectivă, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani, are dreptul la un adaos de 3%, dar nu mai

mult de 80%. Salariul mediu se determină la momentul stabilirii pensiei, luîndu-se în considerare ultima funcţie deţinută de procuror.

Procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și a indemnizației viagere în cazul majorării generale a salariului procurorilor. Recalcularea pensiei pentru vechime în muncă se efectuează ținând-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea se efectuează din data de întâi a lunii în care a fost efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii.

Analizând circumstanțele de fapt ale speței în raport cu normele legale citate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, se aliniază soluției instanței de fond privind netemeinicia pretențiilor privind anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.M-783/22 din 22.04.2022, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ favorabil prin care va dispune recalcularea pensiei lui ***** cu aplicarea indexării anuale a acesteia, începând cu 01.04.2019 și obligarea achitării datoriei formate începând cu 01.04.2019 până la data când hotărârea judecătorească devine irevocabilă. *Devreme ce,* în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că, prevederile alin. (8) al art. 73 din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008 au fost abrogate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 56 din 09 iunie 2011 (în vigoare din 01 iulie 2011). Însă, ***** este beneficiar de pensie conform art. 73 alin. (8) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, stabilită începând cu 05.08.2009 în sumă totală de 4 240 lei. Or, de dreptul la recalcularea pensiei pot beneficia procurorii care au obținut dreptul la pensie pentru vechime în muncă până în data abrogării nomei juridice în cauză.

Astfel, Completul judiciar reține după cum a constatat și instanța de fond că, dreptul social la beneficierea de pensie pentru vechimea în muncă, inclusiv cu recalcularea acesteia, în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, a fost dobândit de ***** în data de 05.08.2009 și are valoare economică incontestabilă.

Prin urmare, după cum a constata și instanța de fond, Completul judiciar atestă că, prevederile art. 13 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii și pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 186 din 15.03.2019 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale şi a unor prestaţii sociale de stat invocate de Ion Moroi în susținerea pretențiilor sale, nu sunt aplicabile în speță din considerentul că ultimul nu poate beneficia în același timp de recalcularea pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în exercițiu cât și indexarea acesteia. Or, se supun indexării doar pensiile procurorilor stabilite după 01.07.2011, conform art. 73 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, care prevede că, procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat.

De asemenea, în partea ce ține de indexarea pensiilor, la art. IX alin. (3) al Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 37din 28.02.2020, legiuitorul stipulează expres că pensiile pentru vechime în muncă stabilite până la data de 1 ianuarie 2018 - pentru procurori şi până la data de 1 ianuarie 2021 - pentru judecători se vor indexa în condiţiile

art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, *fără a fi recalculate ţinându-se cont de mărimea salariului lunar al procurorilor si judecătorilor în exerciţiu.*

La acest capitol, Completul judiciar relevă că, deci apelantului i s-a recalculat cuantumul pensiei pentru vechime în muncă ca procuror începând cu 05.04.2013, reieşind din salariul mediu lunar achitat procurorului calculată în proporţie de 80% faţă de salariul funcţiei de procuror în procuratura mun. Bălţi, odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exerciţiu prin hotărîrea judecătorească.

În acest context, instanța de apel nu poate reține argumentele apelantului/reclamant, *****, deoarece acesta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Astfel, Completul judiciar, nu poate reține la caz argumentele apelantului/reclamant, care interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită. Or, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, conchide că, prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temei legal pentru casarea actului judecătoresc n-a fost stabilit în instanța de apel. Or, analizând conținutul hotărârii contestate, Colegiul reține că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Din considerentele enunțate, instanța de apel concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat şi asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de către *****, este

neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022.

În conformitate cu prevederile art.240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2022.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru

Judecător Ina Dutca

Judecător Ecaterina Palanciuc